

Samfundet, der ligger højere oppe, medens de, der komme til at søge Husmandsskolerne, ville blive de allerfattigste. Jeg tror, at en saadan Udvikling af vort Landbrugsskolevæsen vilde være uheldig, og derfor vil jeg absolut tilraade at følge Flertallet.

J. Jensen (Præstø Amts 6te Valgkreds): Naar jeg har taget Ordet i denne Sag, er det, fordi min Stilling i Udvalget har været en noget anden end den, jeg er kommen til at pointere med mit Navns Tilslutning til Flertallets Stilling i Betænkningen. Jeg har oprindeligt fra først af, da Udvalget begyndte at arbejde, holdt paa Lovforslaget paa dette Punkt, som det er forelagt fra Ministerens Haand, og jeg har udtrykkelig betonet i Udvalget, at for saa vidt Ministeren fastholdt sit Forslag og gik imod Flertallets Ændring, vilde jeg forbeholde mig min Ret til at afvige fra Flertallets Ændring ved Aftænkningen. Hvorfor jeg har gjort dette, skal jeg nu begrunde. Naar vi fra Statens Side give et Laan paa 60,000 Kr. til hver Skole, synes jeg, der er noget unaturligt i at lave disse Skoler akkurat paa samme Basis som de bestaaende Landbrugsskoler. Jeg mener, at det er berettiget og naturligt, at der fra Lovgivningsmagten gives disse Skoler en Særstilling, som efter mit Syn ikke kan skade Undervisningen eller de bestaaende Landbrugsskoler. Jeg mener nemlig, at disse Skolers Undervisningsplan og hele Fremgangsmaade med Undervisningen absolut maa blive en noget anden end de bestaaende Landbrugsskolers. Jeg har den Glæde at kende temmelig godt til Landbrugsskolerne, idet jeg har været ved to af dem. Der var det store Gode ved deres Undervisningsplan, som den var i tidligere Tid, at Eleverne skulde have nogen Foruddannelse, og jeg er noget tilbøjelig til at mene, at det ogsaa vilde styrke dem i Fremtiden, om de fremdeles fordrede dette. Naar jeg nu kunde fritage de andre Skoler for at fordre denne Foruddannelse, ligger det i, at Undervisningen der bliver delvis praktisk og delvis teoretisk, og at Berettigelsen til deres Fremkomst ligger deri, at et Husmandsbrug i vore Dage kan drives mere rationelt end

et Gaardmandsbrug, og altsaa trænges der her til en Undervisning, som gaar i en noget anden Retning. Jeg siger ikke dermed, at Gaardmændene ikke kunde have Gavn af at faa den samme Undervisning, eller at Husmændene ikke kunde have Gavn af en Undervisning som den, Gaardmændene faa; men naar man nøjes med en af disse to Undervisninger, kan man godt faa fuld Udbytte af Undervisningen paa en Landbrugsskole paa det Grundlag, hvorpaa disse Skoler tænkes oprettede. Det er Grunden, hvorfor jeg ønsker disse Skoler fritagne for Attester i det hele taget. Jeg og ikke saa faa i Udvalget vilde med Glæde se vor ærede Ordfører tage Forslaget tilbage her ved anden Behandling. Efter den højtærede Ministers Udtalelser om Attesterne ved de bestaaende Skoler, og med Hensyn til de Lempelser, vedrørende Alderen, som vilde kunne fremkomme ved Overenskomst, tror jeg, det vilde være muligt for Udvalget, at komme mere enigt frem her ved tredje Behandling.

Anders Jensen: Jeg har blot forlangt Ordet for at takke for de velvillige Udtalelser om mit Ændringsforslag. Da baade den højtærede Minister og den ærede Ordfører stille sig velvilligt til det og ville tage det under Overvejelse mellem anden og tredje Behandling, tager jeg det tilbage.

Formanden: Ændringsforslaget uden for Betænkningen er taget tilbage. Ønsker nogen at optage det? (Ophold). Det er da bortfaldet.

Vilhelm Lassen: Det lader jo til, at det lille Ændringsforslag i Betænkningen under Nr. 1 sætter Sindene en Del i Bevægelse, uagtet det i sig selv ikke er meget betydeligt, ikke angaar nogen stor Ting. Maaske er dette dog, fordi det rører ved noget af et Princip. Den Gang Husmandsskolekommissionen blev nedsat for at løse Spørgsmaalet om Husmandsskoler her i Landet, forelaa der for den to Ting at vælge imellem. Den ene var at rejse en Skole paa et helt andet Grundlag og med et helt andet Formaal end de Skoler,